

Dosarul nr. 3ra-82/22

2-18205748-01-3ra-01022022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. M. Gandrabur)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, G. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

20 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea pe Acțiuni „Moldova-Film”,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Societatea pe Acțiuni „Moldova-Film” împotriva Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”, terți Teatrul Național „Satiricus Ion Luca Caragiale” și Societatea cu Răspundere Limitată „Șel și C” cu privire la anularea parțială a facturii,

împotriva deciziei din 2 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 30 noiembrie 2018, Societatea pe Acțiuni ”Moldova-Film” a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni ”Apă-Canal Chișinău”, solicitând anularea parțială a facturii fiscale seria AAF nr. 1230920 din 29 septembrie 2018, în partea recalculării plății pentru luna septembrie 2018, în volum de 6 632 m³.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că gestionează sediul Centrului de Cultură ”ODEON” din mun. Chișinău, str. M. Eminescu 55, iar de la aceeași sursă de apă sunt alimentate Teatrul Național ”Satiricus Ion Luca Caragiale” și cafeneaua ”Șel și C”, situate la aceeași adresă. În luna iulie 2018, la intersecția străzilor M. Eminescu și Mitropolit Varlaam, pe trotuarul din fața Centrului de Cultură ”ODEON”, a fost depistată o scurgere de apă, fiind anunțată imediat Societatea pe Acțiuni ”Apă-Canal Chișinău”. Cei din urmă au mulțumit pentru apel, însă nu a urmat nici o acțiune din partea lor. La 25 iulie 2018 a fost efectuat un alt apel telefonic, prin care a fost informat despre avarie reprezentantul Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”.

În continuare a urmat o întâlnire la locul avariei cu reprezentanții Societății pe Acțiuni ”Apă-Canal Chișinău”, Teatrul Național ”Satiricus Ion Luca Caragiale”, administratorul Centrului de Cultură ”ODEON” și directorul executiv al Societății pe Acțiuni ”Moldova-Film”. Reprezentantul Societății pe Acțiuni ”Apă-Canal Chișinău” a comunicat că scurgerea de apă va fi stopată, însă depanatorii au fost așteptați în zadar. La 15 august 2018 a urmat o altă întâlnire la locul avariei, în urma discuției s-a sugerat de a fi înaintată o scrisoare către Societatea pe Acțiuni ”Apă-Canal Chișinău” cu solicitarea de a stopa scurgerea de apă. Scrisoarea a fost expediată, dar nu a urmat nici

un răspuns. În tot acest timp apa a continuat să curgă. După toate eforturile, Societatea pe Acțiuni "Apă-Canal Chișinău" expediază factura fiscală seria AAF nr. 1230920 din 29 septembrie 2018 cu calculul efectuat pentru pierderile de apă în volum de 6 632 m³ pentru perioada 12 august 2018 – 19 septembrie 2018, care a fost expusă spre plată în luna septembrie 2018. S-a depus reclamație pe marginea facturii enunțate, iar prin răspunsul din 14 noiembrie 2018, s-a refuzat în anularea parțială a facturii, în partea recalculării pentru luna septembrie 2018, în volum de 6 632 m³.

Relevă că, la 13 ianuarie 2006, între Societatea pe Acțiuni "Moldova-Film" și Societatea pe Acțiuni "Apă-Canal Chișinău", a fost încheiat un contract privind livrarea apei, iar la solicitarea primului către ultimul de a remite schema cu hotarul delimitării responsabilității pentru exploatarea rețelelor de alimentare cu apă și evacuarea apelor uzate nu a primit nici un răspuns. Ba mai mult, până în prezent nu a fost stabilită partea de responsabilitate a Societății pe Acțiuni "Moldova-Film" și punctul din care este responsabilă Societatea pe Acțiuni "Apă-Canal Chișinău".

Sușinea reclamanta că Societatea pe Acțiuni "Apă-Canal Chișinău" eronat a încheiat anexa la contractul de livrare a apei privind delimitarea rețelelor și instalațiilor de alimentare cu apă cu Teatrul Național "Satiricus Ion Luca Caragiale", fără a aduce la cunoștință Societății pe Acțiuni "Moldova-Film", deoarece contractul a fost încheiat de ultimul și nicidecum de către Teatrul Național „Satiricus Ion Luca Caragiale”. Respectiv Societatea pe Acțiuni "Moldova-Film" nu a cunoscut porțiunea din rețea de care este responsabilă. Referitor la scurgerile din luna august 2018 și volumul calculat de Societatea pe Acțiuni "Apă-Canal Chișinău", reclamanta îl consideră neîntemeiat, deoarece până în prezent pârâta nu a probat că scurgerea a avut loc pe sectorul de conductă unde responsabilitatea aparține Societății pe Acțiuni "Moldova-Film".

Prin încheierea protocolară din 5 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, s-a dispus atragerea în proces în calitate de terți a Teatrului Național „Satiricus Ion Luca Caragiale” și a Societății cu Răspundere Limitată „Șel și C” (f.d. 76).

Prin hotărârea din 18 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, acțiunea înaintată de Societatea pe Acțiuni „Moldova-Film” a fost respinsă drept neîntemeiată (f.d. 106).

La data de 30 noiembrie 2020, avocatul Covaliov Natalia, în interesele Societății pe Acțiuni „Moldova-Film”, a declarat apel împotriva hotărârii din 18 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii (f.d. 118).

Prin decizia din 2 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de avocatul Covaliov Natalia în interesele Societății pe Acțiuni „Moldova-Film”, împotriva hotărârii din 18 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel, prin prisma normelor de drept material ce reglementează raportul juridic litigios, în raport cu circumstanțele cauzei, a reținut ca fiind întemeiată și legală soluția primei instanțe referitoare la netemeinicia acțiunii, având în vedere că, la caz, sunt aplicabile prevederile Legii nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, precum și dispozițiile pct. 65 lit. c) din Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 271 din 16 decembrie 2015 (în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat), conform cărora obligațiile consumatorului sunt: să exploateze și să întrețină în stare bună instalațiile interne de apă și de canalizare aflate în gestiunea sa în conformitate cu documentele normativ-tehnice, să remedieze la timp avariile și scurgerile de apă de la rețelele proprii.

Raportând normele citate la circumstanțele cauzei, instanța de control judiciar s-a aliniat concluziei fondului, care a conchis privind netemeinicia pretențiilor formulate de reclamantă, dat fiind faptul că factura fiscală seria AAF nr. 1230920 din 29 septembrie 2018, în partea recalculării plății pentru apă și canalizare pentru luna septembrie 2018 în volum de 6 632 m³, are ca fundament normativ pct. 33-35 din Regulamentul cu privire la stabilirea și aprobarea, în scop de determinare a tarifelor, a consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea nr. 180 din 10 iunie 2016 a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

La 10 noiembrie 2021, Societatea pe Acțiuni „Moldova-Film” a declarat recurs împotriva deciziei din 2 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului, a invocat dezacordul său cu soluția instanței de apel, considerând-o eronată, instanța interpretând în mod eronat normele de drept material pertinent speței, fapt ce a succedat emiterea unei soluții greșite și neîntemeiate pe cauza dată.

Invederează că Societatea pe Acțiuni „Moldova-Film” a probat în cadrul procesului că nu deținea documentația tehnică. Ba mai mult ca atât, Societatea pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău” la fel nu deținea documentația tehnică semnată de ambele părți, și a prezentat documentația tehnică semnată cu Teatrul Național „Satiricus Ion Luca Caragiale”, crezând că este o subdiviziune a Societății pe Acțiuni „Moldova-Film”, ceea ce nu corespunde realității.

Dar instanța a evitat să facă trimitere la prevederile pct. 12.3 din contract, care prevede că Hotărârea delimitării responsabilității pentru exploatarea rețelelor de alimentare cu apă și evacuarea apelor uzate este stabilit conform schemei anexei. Nu există nicio schemă semnată de ambele părți.

Recurenta a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

La 19 iulie 2018, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Codul administrativ, act legislativ publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova din 17 august 2018, nr.309-320.

Potrivit prevederilor art. 257 alin. (1) Codul administrativ, actul legislativ a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 258 alin. (3) Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ reține că procedura administrativă a fost inițiată până la data intrării în vigoare a Codului administrativ.

Respectiv, prin derogare, în temeiul art. 258 alin. (3) Codul administrativ, examinarea apelului se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod, or, conform art. 195 Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel, pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 2 noiembrie 2021, Astfel, recursul depus la 10 noiembrie 2021 este în termen.

La 1 februarie 2022, în adresa intimaților a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

La 17 februarie 2022, Societatea pe Acțiuni "Apă-Canal Chișinău" a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea recursului înaintat de Societatea pe Acțiuni „Moldova-Film”.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Moldova-Film”, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar, în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și, în același timp, oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ, și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din

Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO, în jurisprudența sa constantă, statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Moldova-Film”.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Moldova-Film” se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu